Nro 64.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna V. S. 30. Kwietnia N. S. 11. Maja 1799. w Sobotę.

z Wiednia 20. Kwietnia z Gazety Hamburgskiey.

Generał Lieutenant Baillet, który zaiął miasto *Schaffhausen*, w Raporcie swoim wychwala odwagę kilku Zołnierzy: usiłniących most przez nieprzyiacioł zapalony na Renie ocalić; co iednak skutku nie wzięło. Arcy Xiąże Karol przysłał wiadomość, że Diwizya woysk Austryackich pod kommendą Generał Maiora Piakszek opanowała przedmieście Constancyi; mamy nadzieię, że z miasta ustąpią w krótce Francuzi.

Generał artilleryi Baron Kray rodem iest z ziemi Siedmiogrodzkiey; lat ma 57; Ociec iego był Kapitanem w Regimencie granicznym. Cesarz Jmć podnosząc niedawno zwycięzcę na stopień wyższy w woysku swoim, dał oraz Szefowstwo Regimentu infanteryi, i większy Krzyż orderu Maryi Teressy, z pensyą 1500 złł: Ryńskich, na którą diploma przesłać raczył przez iadącego do Włoch Feld Marszałka Suworowa.

Gazeta Dworska zawiera obszerny rapport pomienionego Generała Kray o bitwie d. 5. wygraney pod Magnan. Żadnych w nim szczegułow nowych niema, kolumny Austryackie pod Kommendą Generałow: S Julien, Hohenzollern, Zoph, Keim, Frölich, i Mercandin, nie raz ustępuiąc natarczywości nieprzyiaciela, ku wieczorowi nakoniec pole otrzymały. Z naszey strony poległo Officyerow 28, ranionych 91. w niewolę wziętych 54.

Skutkiem zwycięstw dotąd odniesionych na Włoskiey kampanij, ma bydź zaięcie Peschiera, i ułatwienie blokady Mantuańskiey; pierwszey twierdzy bombardowanie zacząć mieli wodzowie nasi d. 7. Kuryer co przywiozł chorągwie nieprzyiaciołom wydarte, powiada że tegoż czasu widzieć się dały domowe rozruchy, w okolicach Modeny i Bononij, co niepomału zatrwożyło Francuzkich Generałow.

W ostatnią Niedzielę była Gala u Dworu, pod czas którey Wielkiemu Xiążęciu Rossyiskemu Konstantinowi prezentowano wiele distingwowanych osob. Po obiedzie Wielki Xiąże był w *Praterze* z Xięciem Esterhazym i 4. Adjutantami; wieczorem na Reducie. Nazaiutrz przypatrywał się manewrom Kawaleryi Austryackiey, i Regimentow Grenadyerskich; obecni byli: Cesarz Jmć, Arcy Xiąże *Palatinus*, Xiąże Cieszyński i Wurtembergski.

Dziś rano przez Wenecyą Rząd wiadomość odebrał, iż Eskadra z kombinowana ukazała się na morzu w bliskości miast Pesaro i Ankony; za okrętami woiennemi była podobno znaczna liczba statkow przewozowych z woyskiem lądowym. Zamiar wodzow nie iest wiadomy; wnosić iednak potrzeba, że zechcą wylądować w Romanij, żeby tym sposobem rozrywaiąc siły Francuzkie przyczynili się do oswobodzenia Lombardyi.

z Londinu 19. Kwietnia z Gazety Hamburgskiey.

Statek z Jndyi wschodniey niedawno przybyły wiadomość przywiozł, że Kapitan Blankett z Eskadrą swoią przybył do wyspy Socotora, leżącey blisko ciaśniny Babelmandeb, tam gdzie morze czerwone łączy się z Jndyiskim. Admirał Rainier z kilko okrętami stanoł w porcie Mangalore; te dwie okoliczności zaspokoiły zupełnie troskliwość Anglikow względem wyprawy Generała Buonaparte, i związkow iakie mógł mieć z Tippo Saibem.

Król Jmć rozwiązać kazał piąty Regiment dragonij, Królewsko Jrlandzkim zwany, za niekarność. Generał Lord Rosmore i kilku z nim Officyerow otrzymali obietnicę bydź umieszczonemi w innych półkach, w nadgrodę usilności swoiey w utrzymaniu dobrego porządku. Podobnym sposobem rozwiązano 8. Regimentow Szkockiey milicyi, które za granicą służyć nie chciały, gdy wszystkie innne regimenta Szkockie i Angielskie oświadczaią Królowi Jmci wszelką powolność.

Proiekt pierwszego Ministra, zalecaiący odkupienie podatku gruntowego, w skutkach swoich pokazał się zbawiennym, Te-

raz co tydzień Obywatele biorą przynaymniey 100. tyśięcy F.S. w akcyach bankowych na ten koniec. Jnny proiekt, zaciągnienia długu na rzecz ſkarbową, w Maiu ledwie do ſkutku przyidzie, gdy P. Pitt wiadomość odbierze dokładną, iak wiele w Roku teraznieyſzym uczynią zwyczayne podatki. Zamiaſt ſpodziewanych 10. millionow, podobno znaydzie ſię 15 i więcey.

Odbieramy wiadomość, iż Eſkadra Hollenderſka z iednego okrętu i 5. fregat złożona, z portu Texel ma wkrótce wyniść pod żagle na taiemną wyprawę. Chociaż ſiły nieprzyiacioł ſtraſzne nie ſą, w Kraiu zaś naſzym ieſt wſzelka do obrony gotowość, iednak Admiralicya wcześnie zapobiegaiąc złemu, kazała Kommodorowi Mac donald płynąć do Batawſkich brzegow na obſerwacyą z 4. okrętami, przydawſzy kilka lekkich ſtatkow.

W ſtolicy naſzey, iako też po wielu innych mieyſcach areſztować nie przeſtaią podeyrzanych Obywatelow. Powiadaią że P. Pitt wkrótce poda Parlamentowi do potwierdzenia umowy zawarte z poſtronnemi Mocarſtwami względem pieniężnych poſiłkow. W połnocney części Kraiu naſzego, i niektórych powiatach Szkockich przed kilko dniami tak wielkię śniegi wypadły, że poczta zaſtanowioną bydź muſiała.

Wice Król Margrabia Cornwallis żądał u Parlamentu Dublińſkiego ſummy millon 500. tyſięcy FS. na milicyą, i nieprzewidziane wydatki. W Jrlandzkiey ſtolicy rada woienna pod prezydencyą Margrabiego Buckingham rozpoczynać miała ſwoie czynności, nie rozpoczeła iednak, ponieważ zaſzła wątpliwość, czyli Anglik rodowity może w Sądach Jrlandzkich zaſiadać; Prawo Marſowe dobre ſkutki ſprawiło.

Wſzyſcy tu powſzechnie żałuią 8. Regimentow Szkockiey milicyi niedawno rozwiązanych; wſzyſtkie razem wynoſiły 6. tyſięcy Zołnierza; była to piechota długo i dobrze ćwiczona; lecz nieposłuſzeńſtwo roſkazom naywyżſzym warte było przykładnego ukarania. Admiralicya rapport odebrała, że kilka fregat naſzych niedaleko uyścia rzeki Loire bitwę z nieprzyiacielem ztoczyły; wſzyſtkie iey okoliczności dotąd wiadome nie ſą.

Wiadome ſą przygotowania, jakie we wſzyſtkich portach ſwoich, i z przymierzeńcow czynić kazał Direktoryat na taiemną wyprawę. Niedawno ſtatek Angielſki do Dunquerque przywiozłſzy Jencow na zamianę, do portu wnętrznego zawinąć nie mógł; Maytkom naſzym wſzelkie przecięto kommunikacye; Kapitan z trudnością otrzymał pozwolenie wyſiąść na ląd; gdzie zabawiwſzy godzinę ledwie pod ſtrażą, na morze powracać muſiał.

Rozumieią u nas niektórzy, że P. Pitt 20. millionow FS. nowego długu zaciągnie w Roku teraznieyſzym; to ieſt 12. millionow dla W. Britanij, 4. dla Jrlandzkiego Króleſtwa, 3. na ſubſidia zagraniczne, million ieden na opłacenie długow Króla Jmci: Potwierdziła ſię wiadomość, że Miniſter Francuzki Talleyrand Perigord Posłowi Amerykańſkiemu w Hadze podał nowe warunki do ugody, o czym Prezydent Adams doniosł kongreſsowi.

Piſzą z Martiniki, że Rządca Gwadalupy, naſtępca sławnego Wiktora Hughes, przez Murzynow zoſtał rozſtrzelanym. Do oſady Hollenderſkiey Surinam 5. fregat zawineło; przywiozły wiele Zołnierza lądowego na wzmocnienie garnizonu. W. Calcutta ſtolicy Bengalſkiey, dobrowolne ofiary na potrzebę Narodową wyniosły 130. tyſięcy FS. iak wiele zebrano w innych oſadach Wſchodnio Jndyiſkich, nie mamy dokładney wiadomości.

z Paryża 18. Kwietnia z Gazety Frankfortſkiey.

Elekcye w Kraiu całym odprawuią ſię dość ſpokoynie, wyiowſzy mieyſca niektóre; przyczyna, ponieważ zgromadzenia pierwiaſtkowe nie liczne były; kochaiący ſpokoyność Obywatele znaydować ſię na nich nie chcieli. Direktor Rewbell obrany zoſtał do Rady ſtarſzych; z tąd wnoſiemy że podobno uſtąpi z Direktoryatu; Urząd iego doſtanie ſię O. Aubriot, albo też iak twierdzą drudzy, Sieyes posłuiącemu w Berlinie.

Mówią tu wiele o naſtąpić wkrótce maiącym przyłączeniu do Francyi Piemontu. (obacz niżey Artikuł z Turinu.] Posłowie Szwaycarſcy d. 12. dawali wielką ucztę z przyczyny obchodu dorocznego zaſzłey w Rządzie Kraiowym odmiany. z Turinu przywieziono wiele zabytkow ſtarożytnych; między innemi nayrzadſzą tablicę, Jſiaca nazwaną, pamiątkę Egipcyan; cała ieſt okryta Hieroglifami. Między rękopiſmami znayduie ſię 30. sławnego Pirro Ligorio,

Podeyrzanych Belgow, którzy w Temple zamknięci byli, na wolność 82. wypuſzczono; 36. ieſt ieſzcze zamkniętych. Dawno już nie mamy rapportow o domowych rozruchach w Departamentach przyłączonych; nie przeto iednak twierdzieć można, że ſpokoyność tam kwitnie. Dnia wczorayſzego Direktorowie mieli bardzo długą rozmowę z przednieyſzemi członkami zgromadzenia Prawodawczego w obu radach.

Miniſter morſki wkrótce ma powrócić z Breſtu do ſtolicy. Obecność iego dobre ſkutki ſprawiła w pomienionym porcie; 24. okrętow liniowych wkrótce będą mogły wyniść pod żagle; wydane ſą roſkazy, ażeby maytkowie zewſząd ściągali; d. 15. Maia Flotta ruſzy na taiemną wyprawę. Roboty w porcie Breſteńſkim dotąd opieſzałe

były dla niedoftatku pieniędzy; Direktoryat znaczne tam fummy dziś - przeflał.

Jourdan powrócił od Armii, którey Hetmanił w Niemczech. Wfzyfcy z niego fą nie ukontentowani. Generał Mafsena obiowfzy teraz główną kommendę w Strasburgu, otrzymał od Direktorow nie określoną władzę, fkładania Generałow niepoflufznych, lub nie pełniących obowiązku fwo iego, wybierania nowych, i t. d. Woyfko Szwaycarfkie zoftało pod władzą Mafseny: Lecourbe czyli też iak mówiono, Moreau pod nim kommenderować będzie, nie wiadomo.

Pierwfzy z diwizyą fwoią dziś ftoi niedaleko ieziora Conftancyeńfkiego. Do armij Niemieckiey rząd znaczne pofiłki wyflał z Hollandyi, Departamentow Belgickich, i twierdz granicznyh, chcąc ażeby do Niemiec raz iefzcze wkroczyć mogła. Na tym co iuż uczynił nie przeftaiąc Direktoryat, dzielnieyfzych używa srzodkow, chcąc po ftawić Narod w obronnym ftanie na wfzelkie przypadki.

Dnia dzifieyfzego w zgromadzeniu prawodawczym, fekretnie naprzód, pótym głośno czytane było pifmo Direktorow. Powiadaią, że przy naygorliwfzym ufiłowaniu, prawo wzywaiące do obozow młodź pierwfzey klafsy, dotąd fkutku zupełnego nie wzieło; woyfko 200. tyfiącami pomnożone nie zoftało, wfzyftkie onego Regimenta nie fą dopełnione iak bydź powinny w woiennym czafie, zwłafzcza, gdy Mocarftwa przeciwko RPtey zprzymierzone ftawią do boiu ogromną potęgę.

Trzeba zatym Narodowi Francuzkiemu fiłę mieć dorównywaiącą nieprzyiacielfkiey. Żąda Direktoryat, ażeby mu pozwolono z drugiey i trzeciey klafsy brać młodzież na dopełnienie przepifaney liczby 200 tyfięcy Żołnierza nowego, w iak nayprędfzym czafie, Jnaczey albowiem RPta na niebespieczeńftwo będzie wyftawiona, z zprzymierzeńcami fwoiemi; w przeciwnym zdarzeniu, wyprowadzaiąc licznieyżfze woyfka, prędzey woynę dokończyć można &c.

Zgromadzenie prawodawcze poftanowiło nie mieszkaiąc roikazać. ażeby woyfko pomnożone zoftałó jak nayrychley młodzieżą z 1. 2. i 3. klafsy; z dwóch oftatnich można brać pewną liczbę ochotnikow w każdym powiecie. Inne urządzenia Direktorom zoftawiono. Rezolucyą Rady 500. tegoż dnia Rada ftarszych w prawo zamieniła.

Generał Bernadotte zupełnie służbę porzucił pod pozorem słabego zdrowia; taż fama przyczyna pokrywa dimifsyą Jourdana. Armią obferwacyiną rozwiązano; wszyftkie oney regimenta przyłączone zoftały do Niemieckiey, lub Szwaycarfkiey, dziś pod iednym wodzem będących. Zwłoki nieśmiertelney pamięci Marszałka de Turenne Moliera, i La Fontaine, Direktoryat przyftoynie złożyć kazał w Monumenie przy Museum.

W Kraju Neapolitańfkim powftaią nowe zamieszania, gdy ieszcze dawnych nie uspokojono. Insurgenci miafto Fondi opanowawszy, przecieli kommunikacyą miedzy Rzymem i Neapolem. Generał en chef Macdonald z całym Sztabem był na uroczyftym nabożeńftwie w Kościele Katedralnym na Wielkanoc; tenże Wodz zadość czyniąc chęciom poprzednika fwoiego Generała Championnet, kazał wystawić monument marmurowy na tym mieyscu, gdzie według mniemania pospolitego znaydować fię ma grob Wirgiliusza.

z Turinu 4 Kwietnia z Gazety Hamburgfkiey.

Dnia wczorayfzego z południa rząd tymczafowy zakończyć mufiał czynności fwoie, oddebrawfzy pismo od kommifarza Musset, i Generała woyfkiem Francuzkim w Piemoncie kommenderuiącego Grouchy, w którym zawierało fię inuę Paryfkich Direktorow, nakazuiące pomienionym ofobom kray nasz podzielić na 4. Departamenta, te zaś na mnieysze cząftki, uftanawiaiąc we wszyftkich rząd podobny Francuzkiemu, Sądy, Tribunały, tymczasowie.

Po przeczytaniu pism wyrażonych, zapieczętowaniu archivum, i fali rządu tymczasowego, czytano proklamacyą Kommissarza Musset do obywatelow Piemontfkich, w którey donosi, jakie bydź maią granice 4. Departamentow. Pierwszy Eridan. którego ftolicą ieft Turin, fkładać fię bedzie z powiatow Turińfkiego. Aofta, Susa, i Pignerol. Drugi Departament Sefsia, miafto ftołeczne Verceil; trzeci Stura, miafto ftołeczne Mondovi; czwarty nakoniec Tanaro, miafto ftołeczne Alexandria.

Rząd pierwszego Departamentu fkładać fię będzie z O. Bertolotti, Bottat, Favrat, Geymet, i Avogadro, co dawniey był Prezydentem Senatu. Bofsi który posłował w Paryżu, będzie Kommifsarzem rządowym w tey adminiftracyi. Pensya pomienionych urzędnikow powinna wynosić na 300. centnarow zboża. W proklamacyi fwoiey Kommifsarz Mufset ftara fię wmówić, że on fam i rząd Francuzki pragną uszczęśliwienia Piemontu.

Uwierzy temu kto zechce. Lift Generała Grouchy do municipalności przyiety zoftał z nayżywszym oklafkiem; rofkazuie Wódz uwolnić od obowiązku służenia w gwardyi narodowey Obywatelow ubogich, i dziennych naiemnikow. Tenże Generał w drugiey odezwie zapewnia Piemontczykow, że religia zoftanie nietknięta; że rekwizycyi znać nie będą; że z Obywatelow żaden z przymusu do woyfka nie póydzie.

To pismo skutek zbawienny sprawiło; już obywatele przestraszeni rozrzuconemi dawniey pogłoskami, lękali się o wnętrzną spokoyność Kraju swojego; ta ieśli nie naruszoną dotąd została, Generałowi Grouchy przypisać należy; iest to mąż daleki od szukania zyskow szczególnych.

z Florencyi 4. Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

Ociec S. wyiechał w nocy z 28. na 29. Marca do Parmy, maiąc przy sobie Pralatow Spina, Caracciolo; spowiednika swoiego Mariotti, i Kardynała Hiszpańskiego Lorenzana. Rheinhard Francuzki Kommissarz rozwiązać kazał regimenta millicyi prowincyalnych w kraju naszym. Według listow Rzymskich d. 27. Marca, Woyska do oblężenia Civitavecchia dawniey użyte, powróciły do Rzymu. Insurgentow w Castello della Tolfa w pień wycięto, miasteczko zrabowano i zapalono.

z Mediolanu 8 Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

Nie mamy rapportow urzędowych od d. 26. Marca, w którym General Scherer gdy kampanią zagaiał, nad korpusem Generała Keim odniosł zwycięztwo. W listach z Brescia czytamy, że po bitwie krwawey 30. Marca, Francuzi którzy iuż byli pod Weroną, w tył ustąpić musieli. Regiment Ułanow Austryackich zbliżywszy się do Peschiera zaczoł strzelać do miasta; lecz w krótce potym z oczu nam zniknoł.

Po bitwie zaś nad inne krwawszey d. 5. główną kwaterę Scherer miał o milę tylko od Mantui; Grenier stał w Porcarizza blisko Legnago; Austryacy zaieli Villafranca, Valleggio, Mozzambano. i Goito. W nocy z d. 7. na 8. nieprzyiacielska diwizya wtargnowszy przez Fiesco na grunta Cisalpińskie, wielki postrach rzuciła na kray okoliczny; uspokoiło się iednak wszystko; ponieważ Austryacy nie długo bawili.

Przy naywiększym usiłowaniu Francuzi dotąd uśmierzyć zupełnie nie zdołali rozruchow wszczętych w Campanii. Insurgenci Neapolitańczykowie zaieli miasto Fondi Wysłane woyska rozkaz maią wytępić rozkoszanow. Tym czasem Obywatele Calabryi nowych codziennie sił nabieraią; wątpić nie trzeba, że z Sicilii pośpieszą im na ratunek liczne woyska. Rząd Neapolitański ma ogłosić wkrótce nową Konstitucyą. Wysłane z rozmaitych portow statki żywnością ładowne do Corfou, dowiedziawszy się o zaszłey Kapitulacyi, do Malty żagle zwróciły.

z Hagi 20. Kwietnia z Gazety Hamburgskiey.

Izba wyższa zgromadzenia Prawodawczego w prawo zamieniła rezolucyą pozwalaiącą Direktorom naszym zabierać kupieckie Statki do wyprawy taiemney; handluiącym przez to nie czyni się krzywda, ponieważ wszystkie porty są dziś zamknięte. Flotta w Texel ma bydź gotową do wyiścia pod żagle. Proiekt narodowey gwardyi idzie na rozwagę; 40. tysięcy zbroynych zawsze Obywatelow mieć będziemy; wszyscy zaś mieć powinni od 18. do lat 35. Część znaczna woysk regularnych zgromadza się w powiecie Breda na zasłonę granic RPtey od Insurgentow Belgickich; reszta póydzie ku Renowi.

Od wyższego Renu 18. Kwietnia z Gazety Hamburgskiey

Generał en chef armii Cesarskiey i Rzeskiey wezwał Francuzow stoiących w Manheim do ustąpienia z miasta, przyrzekaiąc że Austryacy nie wnidą do niego. Kommendant czeka roskazow na to z Paryża. Dziś słyszeliśmy silne z armat strzelanie w okolicach Bruchsall; dragonia Cobourga do Wisloch weszła.

z Amsterdamu 19. Kwietnia z Gazety Courier du Bas Rhin.

W partikularnym liście z Rotterdamu czytamy, że 4. albo też 5. Okrętow Hollenderskich, gdy się odważyły wyniść pod żagle z portow Zelandyi, w zamiarze przyłączenia się do głowney Eskadry w Texel, napotkane przez Anglikow, po uporczywey bitwie zabrane zostały.

Od Granic Szwabskich 19. Kwietnia z Gazety Hamburgskiey.

Armia Cesarska nie może postąpić naprzod, póki magazynow mieć nie będzie opatrzonych na dalszą kampanią. Kray Szwaycarski tak iest wyniszczony przez Francuzow, iż niepodobna iest w nim wyżywić nowego ieszcze, i w tak ogromney liczbie Zołniera. Y to przydać należy, iż Arcy Xiążę Karol postanowił obchodzić się z Szwaycarami, iako z narodem przychylnym Austryackiemu Domowi; co w proklamacyi swoiey wyraził.

z Stockach 19 Kwietnia z Gazety Hamburgskiey.

Arcy Xiążę Karol choruie; co było przyczyną nieczynności Armii od 25. Marca; zaczyna teraz przychodzić do zdrowia. Furażow niedostatek iest tak wielki w naszym Kraiu, że wieśniacy dla bydła i koni słomę z dachow zdzierać muszą. W Brisgau stoi liczna diwizya woysk Arcy Xiążęcych, z kąd wnosiemy, że Ren przeydą w bliskości miast leśnych. W Schaffhausen zabrano 17. Armat.

№ 64.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z *Wilna VS.* 30. *Kwietnia N.S.* 11. *Maja* 1799. *w oSbotę*

z *Wilna* 11. *Maia*.

Rzadkie fenomenon przeyścia *Merkuryfza* przez Słońce z rachunków Aftronomicznych przypadaiące na dzień V.S.26. *Apr:* było tegoż d. obferwowane w tuteyfzym Obferwatorium, tak iako pozwoliły obłoki uftawicznie przechodzące. W pierwfzych momentach weyścia Planety na Słońce nic niedał widzieć gruby obłok, który gdy fię ufunął, dopiero przez rzadfze obłoczki był widziany *Merkuryufz* nakfztałt małey plamki czarney, a dobrze okrągłey przy famym brzegu słonecznym połódniowo wfchodnim. Było to o godzinie 10. Minucie 54. fekundzie 20. czafu prawdziwego z rana. Profituiąc z pogody czefto przerywaney wymierzono dyametry tak Słońca, iako też *Merkuryufza Heliometrem* do Lunety Akromatyczney maiącey troy fzklanny objektyf applikowanym.

Dyameter *Merkuryufza* ledwo czynił 10. Sekund Cyrkułu, których słoneczny zawierał 1906½ z kąd łatwo widzieć, że dyameter słoneczny był większy od dyametru *Merkuryufza* 190. razy.

Udała fię też dobrze obferwacya na Merydyanie. Po przeyściu centralnym słońca przez Merydyan, to iest po połudnju prawdziwym przefzedł *Merkuryufz* w 50. Sekund rachowanych na Zegarze Aftronomicznym.

Niewidziano po tem ani *Merkuryufza*, ani Słońca, chyba kiedy niekiedy momentalnie przez rzadfze obłoki, aż do godziny drugiey i 30. minut po południu. Był to czas niedaleki od *środka* przeyścia Planety przez Słońce: w ten czas więc za ukazaniem fię Słońca wymierzono pomienionym wyżey *Heliometrem* odległości Merkuryufza od naybliżfzego brzegu Słońca. W fześciu minutach czasu, to iest od godziny 2. i minuty 34. do godziny teyże i minuty 40. zrobiono 3. główne obferwacye zupełnie z fobą zgodne, przez które determinowana iest w rzeczonym przeciągu czafu odległość Planety od naybliżfzego brzegu Słońca, która czyniła 10. minut i 9. Sekund Cyrkułu, a zatym i naykrótfzą odległość od punktu centralnego Słońca czyniącą 5. minut, 44. Sekund także Cyrkułu. Jefzcze o godzinie 3. i minucie 20. pofłużyła pogoda do obferwowania wyfokości Słońca korresponduiących wyfokościom rano obferwowanym, gdzie też pozycya *Merkuryufza* względem *Słońca* po dwakroć była determinowana. Daley nic zgoła czynić nie pozwoliły obłoki grube trwaiące nieprzerwanie aż do nocy.

z *Rastadu* 14. *Kwietnia z Gazety Hamburgfkiey.*

Miniftrowie pełnomocni Francuzcy, iak flychać, zapytali fię Moguńckiego, czyli od nich może przyimować pifma Urzędowe, i fwoim kollegom udzielać. Miał odpowiedzieć Baron Albini, że to uczyni bez żadney trudności; lecz Deputacya Rzefzy Niemieckiey, w niebytności Posła Cefarfkiego urzędownie odpowiadać nie może. Z tąd wnofiemy, że legacya Francuzka wkrótce poda notę; treść oney ciekawa będzie.

Od Wyżfzego Renu 15. *Kwietnia z Gazety Frankfortfkiey.*

Część wielka Armii Jourdana, do Szwaycarow pofzła. Nowy Generał en Chef Mafsena główną kwaterę z Strasburga do Bazylei przeniofł. Srzodek i lewe fkrzydło woyfk Arcy Xiążęcia Karola, wyciągnęły linią od Bazylei do Schaffhausen; prawe zas fkrzydło zbliżyło fię ku Renowi. Diwizya S. Cyr ftoi w okolicach Offenburga. Francuzi dotąd z Heidelberga nie uftąpili. Czefte miewaią gonitwy z miefzkańcami Odenwaldu, ktorzy wziówfzy fię do oręża, od Huzarow Auftryackich znaczny pofiłek odebrali.

z *Manheimu* 15. *Kwietnia z Gazety Frankfortfkiey.*

Dziś do nafzego miafta przybyła z Hollandyi Diwizya woyfk Francuzkich z piechoty i iazdy złożona; Regimenta która tu garnizonem ftały, za Ren przeprowadzono; wfzyftkim do Strasburga pospiefzać każą. Część iazdy nowo przybyłey pofzła ku Schwetzingen i Bruchsal z artilleryą konną; nie wiadomo czyli tam znaydzie Auftryakow. To pewna że niedawno widziano ich pod miaftem pomienionym. Powiadaią że Generał *S.* Cyr zachorował.

z Moersburg 15 Kwietnia z Gazety Frankfortſkiey

Półkownik Williams przybył d. 13. z Flottillą do Staade. Generał Piąkcheck uderzył tegoż czaſu na okopy Francuzkie w Petershausen pod Conſtancyą, na prawym brzegu Renu, i do Miaſta nieprzyiacioł z kleſką zapędził Zatym wezwano kommendanta, ażeby uſtępował; w garnizonie zaś było cokolwiek woyſka Szwaycarſkiego. Lecz gdy nie chciał kapitulacyi podpiſać, znowu ſtrzelać zaczęto.

Półkownik Williams dopomagał woyſku lądowemu od wody; wiele batow Szwaycarſkich w porcie Mieyſkim zatopiono, niektóre domy uſzkodzone zoſtały. Nazaiutrz powtóre Wódz Auſtryacki wezwał kommendanta do poddania Miaſta. Odpowiedział że bez wiedzy Generała Oudinot nic czynić nie może, i proſił o zawieſzenie broni na 24. godziny. Dziś więc los Conſtancyi rozſtrzygnionym bydź muſi. Oprócz Francuzſkiego garnizonu, Szwaycarow ieſt w Mieście 3. tyſiące.

z Bazilei 13. Kwietnia z Gazety Frankfortſkiey.

Generał en Chef Maſsena dziś przybył do naſzego Miaſta. Roſkazał kończyć w Petit Bale twierdze. Auſtryacy, iak ſię zdaie, uſtępuią z okolic naſzych; w Engen głowna ich kwatera. Liczba woyſk Francuzkich coraz ſię pomnaża. Generał Schavenbourg w Berne formuie pół-brigady ſkładać maiące 18000. posiłkowego Zołnierza.

w Sprawie Exdywiz: maiątku niegdy Rozymberkow od Dekretu Magiſtr. Kowien: w R. 1794. Januar: 27. D. zapadłego appellowaney wyniosł Zaiobę do Sądu Nadwor: Litt: Radca Miaſta Kowna Jan Henryk Deux w Jmieniu właſnym i ſwego Potomſtwa, na Mieſzczan Kowien: Ludwika Karola Annę Maryannę z Kijewſkich pierwey Willeniuſzowę Milhoffow małżonkow Oyczyma i Matkę małoletnich Filipiny Córki Daniela Fryderyka, i Samuela Synow Karola Willeniusza, a na Jana Krzyżanowſkiego ex Burm: Józefa Abramowicza Radcy iak Opiekunow oraz na Daniela Kalofa Burm: Kowien: na Tomaſza Jllinicza Chor: na Krzyſztofa Epingiera Kon: Dworu Pollgo na Szlah: Jana Woronicza na Kupcow Królew: Daniela Foxa i Jana Slingiera na Józefa Chrapickiego Obozn: i Woyta Kowien: na Jana Kudrewicza Hor: Kowien: na Norberta Podoleckiego Rotm: Wołłkow: na X. Metekiera Profeſsora ſzkoł Kowien: na iak Abramowicza Kowien: Ob: na Szymona Markiewicza Radnego na Jana Gurgleyta Kupca Kowien: i Jana Gierleia, na Zyda Meiera Jankielowicza Obyw: Datn: na Zydow Moyżeſza Chackielowicza, i Moyżeſza Wolfowicza Obyw: Wilian: na Daniela i Krzyſztofa Waltow Mieſzczan Kowien: na Dorotę z Debakiewiczow pierwey Krzysztofowę Rozymberkowę potym Janowę Walterowę Radnę Kowien: na Antoniego Kijewſkiego Por: Woyſk Prus: na Jana Karola Daniela Krzyſztofa Waltow Braci na Szlachkę Katarzynę Ławrynowiczownę, i iey Opiekunow na Szymona Stankiewicza i Jana i Wiktoryę z Zielſkich Stankiewiczow Skar: Zmudz: na Daniela Jana i Zofię Kriſtinę Benklerow Obyw: Kowien: na Szlach: Jerzego i Kryſtynę Szulcow Małkow na Henryka Fergiela Obyw: Kowien: na Xienię Konegondę Billewiczownę i na cały Konwent Benedyktynek Kowien: wreſzcie na Magiſtrat cały Kowien: i na iego Kancellaryą. iakową żałłobę Sąd nadworny Litt wyrokiem ſwym w R. 1799. Febr: 21. D. S.S. zalecił kommunikować zwyczaiem Kraiowym Obyw: Gubernij Litt: przez Gazety zagranicznym Mieſzkańcom, zaſtrzegł oraz iżby Mieſzkańcy zagraniczni w ciągu 3. Mieſięcy od Datty wyroku, a Obyw: Guber: Litt: przez ſiebie lub Plenipotentow za Niedziel 4. od kommunikacyi przed Sąd Nadworny Litt: ſtawili ſię i ſkutecznie ſwoią Pretenſyą uſprawiedliwili. Jakoż na mocy takowego wyroku nineyſzy ogłaſza ſię Mandat.

Podaie ſię do powſzechney wiadomości, iż Józef Jackowſki mieſzkaiący w Dobrach Szawelſkich JO. Xcia Jmci Platona Zubowa, w Xięſtwie Zmudzkim położonych, porzuciwſzy w Roku 1797. Zonę i Dzięci nie opowiednie z Domu ſię oddalił. Wzroſtu on małego, maiący wieku ſwego Lat 27. twarzy gładkiey czarniawey. A że Zona onego i Dzieci nie mogą dotąd pewney o przeſzwaniu iego powziąść wiadomości; ieżeli tedy kto wie o śmierci iego o uwiadomienie Rządu Ekonomicznego Dóbr wſpomnionych, lub ieśli ſię znayduie w życiu aby powrócił do Domu nineyſzą Publikacyą obliguie ſię. Datt: w Szawlach Dnia $\frac{20}{31}$ Apryla 1799. Roku.